

УДК 796.855

Сатін Д.В.¹, Сметанін С.В.², Захарова О.М.²

¹ студ. гр. УФКС-113сп НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО УШУ В СИСТЕМІ НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ В УКРАЇНІ

Сфера фізичної культури і спорту потребує реформування і пошуку принципово нових підходів у вирішенні питань удосконалення системи управління, фінансування, ресурсного забезпечення, залучення населення до занять, підвищення конкурентоспроможності видів спорту в умовах ринкових відносин, та недостатнього фінансового забезпечення галузі, як не пріоритетної для держави в умовах воєнного стану на сучасному етапі. В той час, як окремі види спорту вже достатньо успішно вивчили сучасний ринок фізкультурно-спортивних послуг і користуються попитом серед населення, інші ще знаходяться лише у стадії становлення і активно конкурують з традиційними спортивними дисциплінами за увагу глядачів, кадровий потенціал, та фінансове забезпечення. Особливо це стосується неолімпійських видів спорту. Хоча їх популярність і зростає кожним роком, проте забезпечення не може похвалитися, перш за все, такою розвинутою інфраструктурою, налагодженими зв'язками з місцевими та державними органами влади, узгодженою системою керівництва, фінансуванням, тощо. Одним з таких видів спорту є спортивне ушу, яке на сьогодні включено до програми Всесвітніх ігор та Всесвітніх ігор з єдиноборств, інших престижних

світових спортивних форумів, і навіть демонструвалося в рамках окремої програми під час Олімпіади в Пекіні у 2008 році. Наразі Міжнародна федерація ушу (IWUF) налічує 160 національних / територіальних членів (національних федерацій – НФ) на 5 континентах: 41 НФ в Африці, 39 НФ в Азії, 46 НФ в Європі, 9 НФ в Океанії та 25 НФ в Америці. Європейська федерація ушу (EWUF) сьогодні об'єднує 15 національних та 1 регіональну федерацію. В Україні розвитком ушу опікується дві самостійні федерації: Українська федерація ушу (зі статусом Національної) та ГО «Всеукраїнська федерація ушу /гунфу та цигун України», що гостро конкурують між собою.

В Україні кількість охочих займатися спортивними напрямками ушу (таолу та сانشоу) тривалий час зростала, а українські спортсмени демонстрували стабільно високі результати на міжнародній арені. Проте, з початком обмежень, пов'язаних з пандемією, а згодом через бойові дії на території України, було помічене значне падіння інтересу до цього напрямку спорту, відтік як професійних кадрів так і спортсменів, практичне припинення масового розвитку цього виду спорту в країні. Це спонукає нас до вивчення потенціалу розвитку неолімпійського спорту (зокрема, спортивного ушу) і розробки методичних підходів його оцінки.

Спираючись на аналогічні дослідження в інших галузях, для оцінки потенціалу розвитку ушу можна виділити наступні блоки показників:

I. Аналіз послуги (якість, кількість, різноманітність, обсяги реалізації).

II. Аналіз системи управління (кількісний та якісний склад робітників – тренерів, суддів, менеджерів, культура організації, рівень менеджменту).

III. Аналіз системи ринкових комунікацій (ринок спортивно-оздоровчих та видовищних послуг, канали збуту, комунікаційні зв'язки, інформація та реклама, ексклюзивні можливості, інновації, маркетингові плани і програми).

IV. Ресурси (матеріально-технічна база, фінанси, нормативно-правове, медичне, науково-методичне забезпечення).

Зазначені фактори можна використати для з'ясування поточного потенціалу розвитку ушу та для визначення його можливого потенціалу. Далі на цій основі визначають так званий норматив можливостей, що розраховується як співвідношення бальної оцінки діючого потенціалу до можливого (необхідного) потенціалу.

Методика оцінки потенціалу розвитку ушу включає три етапи:

I етап – формування системи показників оцінки потенціалу розвитку спортивного ушу;

2 етап – формування інтегрального показника для оцінки потенціалу;

3 етап – кількісний аналіз потенціалу розвитку ушу.

Зазначена методика оцінки потенціалу розвитку ушу передбачає виокремлення чотирьох груп показників. При цьому, процедура оцінки кожної з груп представляє собою послідовні дії, щодо розрахунків окремо виділених показників. Для проведення оцінки використовується інтервальна бальна шкала оцінювання (від 1,0 до 0 балів, розподілені на 5 рівнів від оцінки «високий рівень» до оцінки «критично низький рівень»), за якої кількісні та якісні результати, що підлягають оцінці, переводяться за певним алгоритмом у відповідну кількість балів. У рамках зазначеної методики пропонується проводити оцінку на основі даних, зібраних у результаті аналізу статистичних звітів та експертного опитування, з використанням методів статистичного аналізу. На основі обраних показників проводиться оцінка складових рівня потенціалу розвитку, що обраховується як співвідношення суми оцінок всіх складових рівнів потенціалів до кількості обраних складових (показників).

Перспективами подальших розвідок у цьому напрямку слід вважати збір даних для обчислень за запропонованою методикою, та обґрунтування стратегії розвитку і розробку маркетингових програм розвитку спортивного ушу в Україні.